

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

4 листопада 2014 року

м. Київ

Колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у складі:

головуючого Кривенка В.В.,

**суддів: Гриціва М.І., Гусака М.Б., Коротких О.А., Маринченка В.Л.,
Прокопенка О.Б., Самсіна І.Л., Терлецького О.О.,**

при секретарі судового засідання Ключник А.Ю.,
за участю: позивачів Кордиша В.І., Потьомкіна В.О., Левочки І.М.,
представника позивачів Ляхова В.В., Ніколаєва А.І., Янкова А.І. – Шутяка О.А.,
представника Головного управління Пенсійного фонду України у Львівській
області (далі – ГУ ПФУ, ПФУ відповідно) Левицької Г.І. –

розглянувши у відкритому судовому засіданні в режимі відеоконференції справу за позовом Львівського обласного осередку Всеукраїнської громадської організації «Товариство українських офіцерів» (далі – громадська організація) в інтересах Кордиша Василя Івановича, Ляхова Володимира Володимировича, Лісіна Анатолія Івановича, Довбуша Віктора Федоровича, Ніколаєва Анатолія Івановича, Комара Володимира Йосиповича, Потьомкіна Віктора Олексійовича, Шумки Володимира Петровича, Кисельової Наталії Борисівни, Левочка Івана Миколайовича, Янкова Анатолія Івановича (далі – позивачі) до ГУ ПФУ, Львівського обласного військового комісаріату, Головного управління Державного казначейства у Львівській області, ПФУ, третя особа – Академія Сухопутних військ ім. Гетьмана Петра Сагайдачного, про визнання дій неправомірними та зобов'язання провести перерахунок пенсій,

в с т а н о в и л а:

У жовтні 2010 року громадська організація в інтересах позивачів звернулася до суду з позовом, у якому з урахуванням доповнень, просила визнати протиправними дії відповідачів у частині відмови у перерахунку пенсій позивачам

та зобов'язати ГУ ПФУ провести перерахунок пенсій відповідно до частини третьої статті 63 Закону України від 9 квітня 1992 року № 2262-ХІІ «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (далі – Закон № 2262-ХІІ) у зв'язку із зміною розмірів посадових окладів з 1 вересня 2008 року та премій для відповідних категорій військовослужбовців з 1 листопада 2010 року, з урахуванням премії у розмірі 70 % посадового окладу, згідно з наказом Міністра оборони України від 5 листопада 2010 року № 576 «Про внесення змін до наказу Міністра оборони України від 22 липня 2010 року № 380 «Про бюджетну політику Міністерства оборони України на 2010 рік» (далі – наказ № 576).

На обґрунтування зазначених позовних вимог послалася на те, що відповідно до вимог статей 51, 63 Закону № 2262-ХІІ, постанови Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2007 року № 1294 «Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» (далі – постанова № 1294) та наказу № 576 з 1 вересня 2008 року відбулося підвищення посадового окладу, а з 1 листопада 2010 року – підвищення мінімального розміру премії з 10 % до 70 % посадового окладу.

Галицький районний суд міста Львова постановою від 17 червня 2011 року в задоволенні позовних вимог відмовив.

Львівський апеляційний адміністративний суд постановою від 9 лютого 2012 року скасував рішення суду першої інстанції та прийняв нове, яким позовні вимоги задовольнив частково: визнав протиправною бездіяльність ГУ ПФУ та зобов'язав провести перерахунок та виплату пенсій позивачам виходячи з розміру посадового окладу, встановленого постановою № 1294 та наказами Міністра оборони України від 28 липня 2008 року № 377 «Про затвердження схем розмірів посадових окладів військовослужбовців військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів України) і наукових установ Збройних Сил України», та премії, розмір якої збільшено згідно з наказом № 576, відповідно з 1 вересня 2008 року та з 1 листопада 2010 року з урахуванням виплачених сум. У задоволенні решти позовних вимог відмовив.

Вищий адміністративний суд України ухвалою від 23 січня 2014 року постанову апеляційного суду залишив без змін, при цьому виходив із того, що у зв'язку з виданням наказу № 576, яким підвищено премію військовослужбовцям, пенсії позивачів підлягали перерахунку відповідно до частини третьої статті 63 Закону № 2262-ХІІ.

У заяві про перегляд судових рішень Верховним Судом України з підстави, передбаченої пунктом 1 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України, ГУ ПФУ, посилаючись на неоднакове застосування положень наказу № 576, статті 63 Закону № 2262-ХІІ, просить скасувати ухвалу Вищого адміністративного суду України від 23 січня 2014 року.

Вищий адміністративний суд України ухвалою від 20 травня 2014 року допустив справу до провадження Верховного Суду України з підстави неоднакового застосування судом касаційної інстанції норм матеріального права в частині вимог щодо перерахунку пенсій відповідно до вимог статті 63 Закону № 2262-ХІІ з урахуванням підвищення премій військовослужбовцям на підставі наказу № 576. При цьому касаційний суд виходив із того, що в доданих до заяви ГУ ПФУ рішеннях цього ж суду від 3 вересня, 24 жовтня, 14 листопада 2013 року

по-іншому, ніж у справі, що розглядається, застосовано зазначені норми матеріального права, у яких викладено висновок про те, що премія, яку позивачі просять врахувати для обчислення нового розміру пенсій, має тимчасовий характер, виплата такої премії дозволена за наявності підстав тільки в межах видатків, передбачених у кошторисах Міністерства оборони України для грошового забезпечення військовослужбовців у 2010 та 2011 роках, а отже не дає підстав для перерахунку пенсії відповідно до частини третьої статті 63 Закону № 2262-ХІІ.

Аналіз наведених рішень суду касаційної інстанції дає підстави вважати, що він неоднаково застосував норми матеріального права, які регулюють право позивачів на перерахунок пенсій у зв'язку із збільшенням розміру премій у подібних правовідносинах, при цьому у справі, що розглядається, – неправильно.

Вирішуючи питання про усунення розбіжностей у застосуванні судом касаційної інстанції положень частини третьої статті 63 Закону № 2262-ХІІ та наказу № 576, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України виходить із такого.

Відповідно до частини третьої статті 63 Закону № 2262-ХІІ усі призначені за цим Законом пенсії підлягають перерахунку у зв'язку зі зміною розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за вказаним Законом, або у зв'язку із введенням для зазначених категорій осіб нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством. Перерахунок пенсій здійснюється на момент виникнення права на перерахунок пенсій і провадиться у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, у строки, передбачені частиною другою статті 51 цього Закону.

Як убачається з наведеної норми права, підставою для проведення перерахунку пенсії є фактична зміна розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, проведена на підставі рішення суб'єкта владних повноважень, наділеного правом установлювати чи змінювати види грошового забезпечення військовослужбовців.

За правилами пункту 1 Порядку проведення перерахунку пенсій, призначених відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2008 року № 45, перерахунок раніше призначених згідно із Законом № 2262-ХІІ пенсій проводиться в разі прийняття рішення Кабінетом Міністрів України про зміну розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення для відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, або у зв'язку із введенням для них нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством.

Постановою № 1294, зокрема, Міністру оборони України дозволено здійснювати преміювання військовослужбовців (крім військовослужбовців строкової служби), осіб рядового і начальницького складу відповідно до їх особистого вкладу в загальний результат служби в межах фонду преміювання, утвореного в розмірі не менш як 10 % посадових окладів та економії фонду грошового забезпечення (підпункт 2 пункту 5).

На виконання зазначеної постанови Міністр оборони України, зокрема, наказом № 576 встановив розміри премії військовослужбовцям у межах видатків, передбачених для їх грошового забезпечення у 2010 році.

Аналіз наведених норм свідчить про те, що премія є складовою грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців. Така премія, яку встановлено, зокрема, наказом № 576, носить індивідуальний характер і залежить від результатів служби конкретного військовослужбовця, індивідуальні заслуги якого не можуть бути розповсюджені на осіб, що працювали на цій посаді в попередні роки. Отже, встановлення такої премії не є підставою для перерахунку пенсії відповідно до частини третьої статті 63 Закону № 2262-ХІІ.

Таким чином, висновок касаційного суду у справі, яка розглядається, ґрунтується на неправильному застосуванні норм матеріального права, тому заява ГУ ПФУ підлягає задоволенню, а ухвала касаційного суду від 23 січня 2014 року, в частині позовних вимог щодо перерахунку пенсій з урахуванням підвищення премій військовослужбовцям на підставі наказу № 576, скасуванню з направленням справи на новий касаційний розгляд.

Керуючись статтями 241–243 Кодексу адміністративного судочинства України, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України

п о с т а н о в и л а :

Заяву Головного управління Пенсійного фонду України у Львівській області задовольнити.

Ухвалу Вищого адміністративного суду України від 23 січня 2014 року скасувати в частині позовних вимог щодо перерахунку пенсій, з урахуванням підвищення премій військовослужбовцям на підставі наказу № 576, справу направити на новий касаційний розгляд.

Постанова є остаточною і не може бути оскаржена, крім випадку, встановленого пунктом 2 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України.